

Bank Spółdzielczy w Wąchocku
ul. Wielkowiejska 1 A 27-215 Wąchock
tel. 041-271-50-85 ; 271-51-72 tel./fax 271-50-32
KRS 0000122896, REGON 000497472, NIP 664-10-05-589

**Informacje z obszarów podlegających ogłaszaniu
w Banku Spółdzielczym w Wąchocku
według stanu na dzień 31.12.2023 rok**

Wąchock, 05 czerwiec 2024 rok

SPIS TREŚCI

I.	Informacje na podstawie Rekomendacji M.....	3
II.	Informacje na podstawie Rekomendacji P	5

Załącznik nr 1 - Cele strategiczne oraz organizacja procesu zarządzania w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, opis systemu informacji zarządczej.

Załącznik nr 2 – Najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art.447 Rozporządzenia CRR.

I. Informacje na podstawie Rekomendacji M.

Ryzyko operacyjne jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko reputacji oraz zarządzanie relacjami z klientami.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka.

Poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne ograniczony jest systemem przyjętych limitów wewnętrznych i wskaźników KRI.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego do Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu prezentowane jest cyklicznie, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Wąchocku.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest dla siedmiu rodzajów zdarzeń:

1. Oszustwa zewnętrzne,
2. Oszustwa wewnętrzne,
3. Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne,
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi,
6. Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów,
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.

W 2023 roku na podstawie Rejestru zdarzeń wewnętrznych ryzyka operacyjnego stwierdzono wystąpienie 106 zdarzeń ryzyka operacyjnego. Łączna **strata brutto** powstała na skutek wystąpienia powyższych zdarzeń ryzyka operacyjnego, wyliczana na podstawie załącznika nr 2 do Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym bez pomniejszania o zastosowane metody transferu ryzyka (tj. np. pokrycie kosztów przez pracownika, ubezpieczenie itp.) wyniosła 107,01 tys. zł. Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank wyniosła 9,65 tys. zł. W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank stosuje dobre praktyki rynkowe oraz zalecenia nadzorcze, w tym w szczególności wytyczne wynikające z zapisów Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie 2023 roku przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaje / kategorie zdarzeń ryzyka operacyjnego	Liczba zdarzeń	Suma strat brutto (w tys. zł)	Transfer ryzyka	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank
1.	Oszustwa zewnętrzne	0	0	0	0
2.	Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
3.	Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0	0	0
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	44	50,72	50,72	0
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0	0	0
6.	Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	1	9,59	0	9,59
7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	61	46,70	46,64	0,06
8.	RAZEM	106	107,01	97,36	9,65

Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości ww. strat:

W przypadku identyfikacji zagrożeń mogących istotnie wpłynąć na wyniki banku lub jego bezpieczeństwo, a także w obszarach kluczowych z punktu widzenia ryzyka podejmowane są dodatkowe działania, zależne od charakteru i wielkości ryzyka, w postaci:

- a) opracowania i wdrożenia odpowiednich planów awaryjnych lub planów utrzymania ciągłości działania,
- b) automatyzacja wykonywanych czynności stosowana w celu zapobiegania lub wychwytywania błędów ludzkich lub występowania innych zdarzeń ryzyka,
- c) ubezpieczenia mienia w wyspecjalizowanych firmach,
- d) tworzenie rezerw na poczet ewentualnych strat,
- e) zlecanie wykonania działań wyspecjalizowanemu podmiotowi,
- f) odpowiednie zapisy w zawieranych z dostawcami lub partnerami umowach, ograniczające ryzyko i dające Bankowi możliwość odszkodowania w przypadku nie wywiązania się przez drugą stronę z umowy,
- g) zwiększenie zakresu i częstotliwości kontroli lub monitorowania danego obszaru,

h) inne uznane za odpowiednie dla danego zagrożenia.

W 2023 r. nie odnotowano istotnych zdarzeń operacyjnych.

II. Informacje na podstawie Rekomendacji P.

Ryzyko płynności – zagrożenie utraty zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, a w konsekwencji poniesienia dodatkowych kosztów związanych z koniecznością zaciągnięcia zobowiązań lub sprzedażą aktywów na niekorzystnych warunkach w związku z ryzykiem płynności rynku (produktu).

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

System zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Wąchocku jest scentralizowany. W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Wąchocku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad zgodnością Polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze Strategią i Planem ekonomiczno – finansowym Banku, zatwierdza przygotowaną przez Zarząd strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka oraz zatwierdza maksymalny poziom ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność Banku, poprzez zatwierdzenie limitu alokacji kapitału wewnętrznego na zabezpieczenie strat z tytułu ryzyka płynności,
- 2) Zarząd, który wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku, wprowadza i aktualizuje procedury w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, wprowadza podział realizowanych w Banku zadań zapewniający niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka płynności przez Bank. Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem płynności i system kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania płynnością oraz za nadzór nad efektywnością tego systemu.
- 3) Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych Główny Księgowy, który odpowiada za bezpośrednie, bieżące zadania związane z utrzymaniem krótko-, średnio- i długookresowej płynności Banku. Przedmiotem działań związanych z utrzymywaniem płynności jest optymalne zarządzanie środkami Banku, w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywanie się Banku z zawartych umów (zarówno

kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął).

- 4) Komitet Zarządzania Ryzykami, który pełni rolę organu opiniodawczego. Zadaniem Komitetu jest opiniowanie w zakresie kształtowania się struktury bilansu i sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku oraz współczynnika wypłacalności i adekwatności kapitałowej, opiniowanie poziomu ryzyka płynności obciążającego działalność Banku, opiniowanie nowo wprowadzanych lub modyfikowanych produktów w Banku w zakresie ich wpływu na ponoszone przez Bank ryzyko płynności, opiniowanie propozycji ustanowienia lub aktualizacji wewnętrznych limitów płynności ograniczających ekspozycję Banku na ryzyko płynności, opiniowanie regulacji wewnętrznych Banku pod kątem ryzyka płynności, opiniowanie podejmowanych w Banku działań, zmierzających do utrzymania ryzyka płynności na akceptowalnym poziomie.
- 5) Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który odpowiada za:
 - a. pomiar ryzyka płynności, w tym codzienne wyznaczanie nadzorczych norm płynności, wskaźników LCR i NSFR oraz ich dokumentowanie i przechowywanie,
 - b. monitorowanie wskaźników ryzyka płynności i odpowiednich limitów, w tym nadzorczych norm płynności, wskaźnika LCR, stabilnego finansowania i dźwigni finansowej.
 - c. sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących przekroczenia,
 - d. badanie wpływu czynników ryzyka pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku,
 - e. opracowywanie propozycji limitów dla ryzyka płynności oraz przedstawianie ich Komitetowi do opiniowania i Zarządowi celem podjęcia decyzji wdrożeniowych,
 - f. opracowanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykiem,
 - g. sporządzanie okresowych raportów z dokonanego pomiaru ryzyka płynności i przedkładanie ich właściwym organom Banku,
 - h. sporządzanie innych niż sprawozdawczość obligatoryjna informacji sprawozdawczych,

- i. współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku.
- 6) Stanowisko ds. zgodności – dostarczanie Radzie Nadzorczej Banku i Zarządowi bieżących i dokładnych informacji przygotowanych według zatwierdzonego planu testowania (kontroli), sporządzonego w oparciu o matrycę funkcji kontroli wewnętrznej.
- 7) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne, które są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

Podstawowym źródłem finansowania działalności kredytowej Banku są depozyty podmiotów niefinansowych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Wskaźnik pokrycia kredytów depozytami na 31.12.2023 roku wyniósł 203,17 %. Stabilność bazy depozytowej kształtowała się na poziomie 60,50 % ogółu depozytów. Największą stabilność posiadały depozyty podmiotów niekomercyjnych 77,02 %.

Bank Spółdzielczy w Wąchocku jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości SA. W ramach umowy zrzeszenia Bank ma możliwość korzystania z produktów oferowanych przez Bank Zrzeszający służących regulowaniu płynności takich jak: lokaty terminowe, obligacje płynnościowe, depozyty terminowe oraz kredyt w rachunku bieżącym.

Bank Spółdzielczy w Wąchocku od 31 grudnia 2015 roku należy do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS SA. W ramach Systemu funkcjonuje Fundusz Zabezpieczający służący udzielaniu pomocy finansowej w szczególności w formie pożyczki restrukturyzacyjnej, gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń, pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych, objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Spółdzielczego oraz wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwy Banku Spółdzielczego.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na analizowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, utrzymywaniu odpowiedniego poziomu środków własnych zgromadzonych na rachunku bieżącym, zawieraniu krótkoterminowych operacji na

rynku finansowym, w tym z Bankiem Zrzeszającym oraz budowaniu nadwyżki płynnościowej, w której skład wchodzi aktywa wysokopłynne stanowiące rezerwę na potencjalne wypływy gotówki z Banku. W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz zagwarantowania środków płynnych w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów płynnych.

Składniki aktywów płynnych według stanu na 31.12.2023 rok zaprezentowano w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2023. (w tys. zł)	Wartość możliwa do uzyskania	Wartość możliwa do uzyskania w zakładanym horyzoncie na 31.12.2023.
Monety i banknoty	1 703	100,00 %	1 703
Aktywa stanowiące ekspozycję wobec banków centralnych	40 974	100,00 %	40 974
Aktywa stanowiące ekspozycje wobec instytucji kredytowej (objęte ochroną przez rząd państwa członkowskiego, wierzyciela uprzywilejowanego)	3 017	100,00 %	3 017
Całkowite nieskorygowane aktywa poziomu 1	45 694	-	45 694
Całkowite nieskorygowane aktywa płynne	46 324	-	46 167
Wskaźnik płynności LCR	5,6637		

Zgodnie z wymogami nałożonymi przez Rozporządzenie CRR oraz wydanymi do niego aktami delegowanymi, Bank oblicza w każdym dniu wskaźnik LCR, który obrazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności.

Wskaźnik LCR oblicza się jako stosunek zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przypływami w okresie kolejnych 30 dni – zakłada się, że przypływy

nie mogą stanowić więcej niż 75 % wartości odpływów. Minimalny, wymagalny poziom wskaźnika LCR w 2023 roku wynosił 1,0. Bank Spółdzielczy w Wąchocku odnotował na dzień 31.12.2023 r. wskaźnik LCR (dzienny) w wysokości 6,29.

Zarówno wskaźniki LCR, NSFR jak i nadzorcze miary płynności obliczane są na każdy dzień roboczy, a informacja o ich poziomie przekazywana jest Wiceprezesowi ds. finansowo-księgowych Głównemu Księgowemu oraz w okresach miesięcznych Zarządowi i kwartalnie Radzie Nadzorczej.

W celu oceny struktury posiadanych aktywów i pasywów, dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/ wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźnik luki płynności. Bank stosuje metody urealniania zapadalności aktywów i pasywów aby realnie prognozować zachowanie się struktury bilansu w czasie. Szczegółowy opis metod urealniania zawiera Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Wąchocku. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźnik luki skumulowanej. Wskaźnikami luki są stosunki w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów. Ocenia się, że wskaźnik luki w przedziale od 0,9 do 1,0 dla przedziału czasowego do roku czasu świadczy o dobrej płynności.

Poniższa tabela prezentuje urealnioną lukę płynności wg stanu na 31.12.2023 r.

Luka	do 1 miesiąca	do 3 miesięcy	do 12 miesięcy
Wskaźnik luki skumulowanej	1,06	0,99	1,65
Płynność	Nadpłynność	Płynność dobra	Nadpłynność bardzo duża

Bank określa, przeprowadza i analizuje testy warunków skrajnych związane z zagrożeniem utraty płynności w trzech wariantach:

1. Wariant wewnętrzny:

a. Scenariusz nr 1

Horyzont czasowy: Krótkotrwały (7 dni)

Skala: bardzo dotkliwy, który zakłada:

Wypływ środków w wyniku likwidacji depozytów klientów Banku wg poniższego schematu:

- 1) osoby fizyczne – wypływ 100 % depozytów, które stają się wymagalne w ciągu 7 dni oraz dodatkowy wypływ 5 % depozytów, których termin wymagalności przypada poza tym horyzontem czasowym,

- 2) przedsiębiorcy - wypływ 5 % depozytów, które stają się wymagalne w ciągu 7 dni,
- 3) jednostki samorządu terytorialnego - wypływ 40 % depozytów, które stają się wymagalne w ciągu 7 dni,
- 4) podmioty finansowe – wypływ 100 % depozytów.

Zwiększenie wypływu środków w wyniku likwidacji depozytów klientów:

- 1) obsługiwanych internetowo lub mobilnie – wartość depozytów obsługiwanych internetowo lub mobilnie przemnaża się przez 10 %,
- 2) z podwyższonym oprocentowaniem – wartość depozytów o podwyższonym oprocentowaniu (negocjowanych) przemnaża się przez 10 %.

Interakcje wynikające z innych testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez Bank:

- a) Ryzyko kredytowe – brak wpływu spłat rat kredytów w wyniku pogorszenia się jakości portfela kredytowego – zwiększone obligo kredytów zagrożonych o 10 % / obligo kredytowe na dzień sporządzenia testu,
- b) Ryzyko stopy procentowej – zwiększenie wypływu depozytów w wyniku obniżki stóp procentowych – 10 % środków, które w wyniku obniżki stóp procentowych o 0,50 pp. mogłyby stać się depozytami nieoprocentowanymi / depozyty ogółem na dzień sporządzenia testu.

b. Scenariusz nr 2

Horyzont czasowy: Dłuższy okres (1 miesiąc)

Skala: mniej dotkliwy, który zakłada:

Wpływ środków w wyniku likwidacji depozytów klientów banku wg poniższego schematu:

- 1) osoby fizyczne – wypływ 100 % depozytów, które stają się wymagalne w ciągu 1 miesiąca oraz dodatkowy wypływ 2 % depozytów, których termin wymagalności przypada poza tym horyzontem czasowym,
- 2) przedsiębiorcy - wypływ 3 % depozytów, które stają się wymagalne w ciągu 1 miesiąca,
- 3) jednostki samorządu terytorialnego - wypływ 40 % depozytów, które stają się wymagalne w ciągu 1 miesiąca,
- 4) podmioty finansowe – wypływ 50% depozytów.

Zwiększenie wypływu środków w wyniku likwidacji depozytów klientów:

- 1) obsługiwanych internetowo lub mobilnie – wartość depozytów obsługiwanych internetowo lub mobilnie przemnaża się przez 10%,
- 2) z podwyższonym oprocentowaniem – wartość depozytów o podwyższonym oprocentowaniu (negocjowanych) przemnaża się przez 10%.

Interakcje wynikające z innych testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez bank:

- 1) Ryzyko kredytowe – brak wpływu spłat rat kredytów w wyniku pogorszenia się jakości portfela kredytowego – zwiększone obligo kredytów zagrożonych o 10 % / obligo kredytowe na dzień sporządzenia testu,
- 2) Ryzyko stopy procentowej – zwiększenie wypływu depozytów w wyniku obniżki stóp procentowych – 10 % środków, które w wyniku obniżki stóp procentowych o 0,50 pp.

mogłyby stać się depozytami nieoprocentowanymi / depozyty ogółem na dzień sporządzenia testu.

2. **Wariant systemowy, wariant kryzysu płynności w systemie bankowym:**

- 1) spowodowany warunkami systemowymi (dotyczącymi całego sektora finansowego, a nawet całej gospodarki) negatywne efekty: ograniczenia dostępnego finansowania zewnętrznego dla Banku, skrócenia terminów finansowania, niemożności spieniężenia zapasu aktywów finansowych stanowiących bufor płynności,
- 2) spowodowany warunkami systemowymi (dotyczącymi całego sektora finansowego, a nawet całej gospodarki) negatywne efekty powodujące zwiększone wypływy wynikające z udzielonych zobowiązań pozabilansowych (np. klienci finansujący się z pozabilansu z powodu zatorów płatniczych lub ograniczenia przepływów finansowych w innych bankach),
- 3) zakłócenia operacyjne i rozliczeniowe zaburzające funkcjonowanie jednego lub więcej systemów płatniczych i rozliczeniowych, powodujący niemożność wykonania zobowiązań lub uzyskania wpływu na rachunki bieżące Banku.

3. **Wariant łączony**

Scenariusz stanowiący kombinację obu wyżej wymienionych wariantów z uwzględnieniem możliwych interakcji polegający na jednoczesnym kryzysie wewnątrz Banku, z występującym pogorszeniem się możliwości uzyskania finansowania awaryjnego, a także niemożnością spieniężenia aktywów zawartych w buforze płynności.

Wyniki testów warunków skrajnych w wariacie wewnętrznym, w Scenariuszu nr 1 wykazują, że Bank posiada odpowiedni bufor płynności w części podstawowej (do 7 dni). Według bardzo dotkliwej skali scenariusza zwiększone wypływy wyniosą 15 452 tys. zł. Posiadane aktywa płynne w pełni je pokrywają, tworząc bufor w wysokości 36 748 tys. zł. Wyniki testów warunków skrajnych w wariacie wewnętrznym, w Scenariuszu nr 2 wykazują, że Bank posiada odpowiedni bufor płynności w części uzupełniającej (do 30 dni). Według mniej dotkliwej skali scenariusza zwiększone wypływy wyniosą 15 407 tys. zł. Posiadane aktywa płynne w pełni je pokrywają, tworząc bufor w wysokości 36 793 tys. zł. Analizowane wyniki testów warunków skrajnych wskazują, że Bank będzie w stanie pokryć zwiększone zapotrzebowanie na środki w okresie do 7 dni jak i do 30 dni.

Spadek wskaźnika LCR do 3,84 przy założeniu zaistnienia sytuacji szokowej scenariusza wewnętrznego, do 5,38 przy założeniu sytuacji szokowej scenariusza systemowego oraz spadek LCR do 3,48 przy założeniu sytuacji szokowej łącznie dla scenariusza wewnętrznego i systemowego oraz spadek LCR do 5,82 na podstawie Rekomendacji „C” nie tworzą

konieczności ponoszenia dodatkowego kosztu pozyskania środków w celu wypełnienia przez Bank minimalnej normy płynności LCR.

Test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank miar wynikających z Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności wskazuje, że zaistnienie sytuacji szokowej nie tworzy konieczności ponoszenia dodatkowego kosztu (w sensie wyniku finansowego). Miara M2 pozostaje na dotychczasowym poziomie 2,18. W związku z tym, Bank nie dokonuje awaryjnego zakupu środków płynnych. Wewnętrzny wskaźnik kapitałowy również bez zmian. Bank jest w stanie zaabsorbować wzrost ryzyka posiadanymi funduszami własnymi.

Odwrócony test warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności obrazuje, że Bank jest w stanie pokryć zobowiązania w 68,73 % posiadanymi, wolnymi, nieobciążonymi środkami dostępnymi w aktywach Banku oraz innymi źródłami finansowania.

Test warunków skrajnych obrazujący wystąpienie nadwyżki środków w przypadku spadku depozytów ogółem o 20% świadczy o możliwości zrefinansowania odpływu depozytów o zakładaną wartość procentową.

Wyniki testów warunków skrajnych przeprowadzone na 31.12.2023 r. wskazują, że Bank posiada wysoki udział środków płynnych w aktywach ogółem. Wyniki testów są uwzględniane przy opracowywaniu planów awaryjnych, które stanowią opis postępowania poszczególnych osób zaangażowanych w proces zarządzania ryzykiem płynności.

Sporządził:

STARSZY SPECJALISTA
ds. analiz i ryzyk bankowych
mgr Aneta Olszewska

Zatwierdził:

WICEPREZES ZARZĄDU
d/s Finansowo - księgowych
Główny Księgowy
mgr Renata Korowaj

Załącznik nr 1

Cele strategiczne oraz organizacja procesu zarządzania w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, opis systemu informacji zarządczej.

1. Informacje ogólne o systemie zarządzania ryzykami.

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Wąchocku generuje ryzyko. W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził „Strategię zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Wąchocku”.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem – zorganizowany proces gromadzenia, udostępniania, analizy danych dotyczących identyfikacji, pomiaru i szacowania, monitorowania i kontrolowania danego rodzaju ryzyka oraz podejmowanie na jej podstawie działań o charakterze proceduralnym, organizacyjnym i wykonawczym, mających na celu redukcję ryzyka do akceptowanego poziomu oraz eliminowanie / ograniczanie negatywnych skutków ekspozycji na ryzyko. Systemy zarządzania ryzykami, przyjęte metody i założenia w Banku podlegają okresowemu przeglądowi.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Ograniczanie ekspozycji na ryzyko w Banku następuje poprzez:

1. Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii działania Banku, w której jednym z podstawowych celów jest zapewnienie odpowiednich kapitałów (celów kapitałowych) na pokrycie podejmowanych przez Bank rodzajów i wysokości ryzyka z uwzględnieniem zapisów zawartych w Pakiecie CRD IV/CRR.
2. Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Wąchocku”, zawierającej cele strategiczne i planowane działania średnio i długookresowe, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym.
3. Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank. Analizę profilu

poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje, obowiązujące w Banku.

4. Wskazanie obszarów ryzyka, wymagających modyfikacji lub uzupełnienia technicznych i organizacyjnych instrumentów ograniczania skutków podejmowanego ryzyka.
5. Opracowanie, wdrożenie, okresowy przegląd i aktualizacja wdrożonych metod zarządzania ryzykiem w celu adaptacji do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku.
6. Określenie zadań i wyznaczenie stanowisk służbowych w strukturze organizacyjnej Banku, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Schemat organizacji zarządzania ryzykiem w Banku zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
7. Bieżącą aktualizację szczegółowych pisemnych procedur obejmujących pomiar, limitowanie, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka w Banku.
8. Opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.
9. Organizację systemu kontroli wewnętrznej i audytu.

W niezależnym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, z wykorzystaniem technik testowania warunków skrajnych. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – Prezes Zarządu,
4. Komitet Zarządzania Ryzykami,
5. Komitet Kredytowy,
6. Zespół zarządzania ryzykami i analiz,
7. Stanowisko ds. zgodności i ochrony danych,
8. Audyt wewnętrzny,
9. Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie

istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w planie finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.
4. **Komitet Zarządzania Ryzykami** inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Zarządzania Ryzykami”.
5. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
6. **Zespół zarządzania ryzykami i analiz** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz oceny szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
7. **Stanowisko ds. zgodności i ochrony danych** – opracowuje wewnętrzne regulacje

w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

8. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.
9. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego określa mapę ryzyka istotnego w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk, z uwzględnieniem modelu biznesowego Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne tj. ryzyko koncentracji, kontrahenta, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych. Jednocześnie w Banku występują również inne rodzaje ryzyka takie jak:

1. ryzyko rynkowe, rozumiane jako ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
2. ryzyko operacyjne,
3. ryzyko płynności płatniczej i finansowania,
4. ryzyko braku zgodności,
5. ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną ww. ryzyk,
6. ryzyko biznesowe, w przypadku Banku ogranicza się do:
 - ryzyka strategicznego,
 - ryzyka wyniku finansowego,
7. ryzyko bancassurance,
8. ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
9. ryzyko reputacji,

10. ryzyko ESG,

11. inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, na podstawie Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej.

2. Cele i strategię zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

1) Ryzyko kapitałowe.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiąganiu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zwiększanie wysokości funduszy własnych tj. sumy uznanego kapitału w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 Unii Europejskiej z dnia 26.06.2013r.,
2. zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II.
3. odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
4. zarządzanie ryzykiem bankowym.

2) Ryzyko kredytowe i kontrahenta.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- b) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- c) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- d) ocena ryzyka ESG,
- e) działania organizacyjno-proceduralne.

3) Ryzyko płynności i finansowania.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,

2. podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
3. utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

4) Ryzyko stopy procentowej.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
2. zarządzanie ryzykiem marż kredytowych, z uwzględnieniem premii za płynność (CSRBB),
3. podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
4. codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Cele szczegółowe zawarte są w Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej stanowiącej uszczegółowienie Strategii.

5) Ryzyko operacyjne oraz braku zgodności.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
3. opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
4. zarządzanie kadrami, z uwzględnieniem ryzyka ESG,
5. określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
6. zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz

określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,

7. przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
8. weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi.

3. System informacji zarządczej.

Zasady oraz tryb sporządzania i obiegu informacji w Banku Spółdzielczym w Wąchocku w ramach Systemu Informacji Zarządczej określa „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej”.

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej (SIZ) opiera się na następujących założeniach:

- 1) informacje będące przedmiotem raportowania w ramach SIZ pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy Banku,
- 2) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, które będą podlegać bezpośredniej kontroli Zarządu,
- 3) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
- 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie,
- 5) w przyjętym systemie informacje zarządcze przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 6) Jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu m.in. o badania biegłego rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych.
- 7) System informacji zarządczej podlega badaniu w ramach audytu wewnętrznego.

W realizacji i przepływie Informacji SIZ dotyczącej monitorowania poziomu ryzyka występującego w działalności Banku, uczestniczą w szczególności następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Komitet Audytu;
- 3) Zarząd;
- 4) Zespół zarządzania ryzykami i analiz,
- 5) Stanowisko monitoringu i windykacji,
- 6) Komitet Zarządzania Ryzykami.
- 7) Stanowisko obsługi informatycznej,
- 8) Stanowisko ds. zgodności

Za identyfikację i pomiar lub szacowanie ryzyka odpowiedzialne są jednostki i komórki organizacyjne Banku w zakresie swojej działalności.

Za monitorowanie i analizę ryzyka odpowiedzialny jest Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Stanowisko monitoringu i windykacji dokonuje analizy ryzyka kredytowego.

Bieżącej oceny ryzyk dokonuje Komitet Zarządzania Ryzykami.

Zarząd Banku wdraża system zarządzania ryzykiem oraz nadzoruje jego funkcjonowanie.

Oceny funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem dokonuje Rada Nadzorcza.

		a	b	c	d	e
		31.12.2023 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
	Dostępne fundusze własne (kwoty)					
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	12 947				
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	12 947				
3	Łączny kapitał (tys. zł)	12 947				
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem					
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	31 541				
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	41,0476				
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	41,0476				
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	41,0476				
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-				
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000				
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000				
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-				
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-				
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-				
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-				
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-				
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000				
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000				
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	33,0476				
	Wskaźnik dźwigni					
13	Miara ekspozycji całkowitej	100864				
14	Wskaźnik dźwigni (%)	12,8360				
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)					
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-				
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000				
	Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)					
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-				

		a	b	c	d	e
		31.12.2023 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000				
Wskaźnik pokrycia wpływów netto*						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	38422				
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9880				
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1902				
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	7977				
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	481,6321				
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	82085				
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	37509				
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	218,84				

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

Sporządził:

Zatwierdził:

STARSZY SPECJALISTA
ds. analiz i ryzyk bankowych
mgr Aneta Olszewska

WICEPREZES ZARZĄDU
d/s Finansowo - księgowych
Główny Księgowy
mgr Renata Karowaj